

УДК 657

Кулик М. – ст. гр. БОп-41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Управління оборотними активами і виробничим процесом на підприємстві є одним з найважливіших завдань ефективного функціонування будь-якого підприємства, через те, що процеси виробництва та реалізації продукції супроводжуються рухом фінансових ресурсів. Правильна організація обліку і управління оборотними активами підвищить ефективність діяльності підприємства, забезпечить його ліквідність та платоспроможність. Вагомий внесок в дослідження категорії оборотних активів їх обліку аналізу та аудиту зробили такі вчені: Л.Л. Горецька, І.О. Бланк, Ф.Ф. Бутинець, Л.М. Забара, В.В. Ковальов, Т.В. Шахрайчук, Н.М. Малюга, Я.В. Лебдзевич, Т.В. Давидюк, С.В. Івахненко, та інші.

Перш за все потрібно розкрити поняття «актив» як економічної категорії та, зокрема, як однієї з ключових категорій бухгалтерського обліку. Активи підприємства — це майнові об'єкти (ресурси — матеріальні або нематеріальні ресурси вартості), які отримані підприємством у результаті попередніх господарських процесів і мають властивість приносити йому у майбутньому вигоду — доходи. У міжнародній практиці активи найчастіше визначаються як ресурси, отримані підприємством у результаті минулих подій, використання яких у майбутньому може привести до збільшення економічних вигід. Визначення поняття оборотні активи у науковій літературі є дуже різноманітними. Зупинимось на трактування даної категорії у нормативних документах. Згідно П(С)БО №2 оборотні активи - це грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу. Управління оборотними активами - це визначення оптимальної величини, розробку варіантів фінансування та забезпечення ефективності їх використання. Оптимальна величина оборотних активів повинна з однієї сторони забезпечувати безперебійне ефективне функціонування підприємства, з іншої – мінімізувати наявність недіючих поточних активів.

Ефективне управління оборотними активами підприємства дозволяє визначити оптимальний обсяг та структуру оборотних активів; зменшити витрати на фінансування та підтримку певного їх обсягу; забезпечити ліквідність та платоспроможність підприємства; виробити оптимальний обсяг товарно-матеріальних запасів; покращити управління дебіторською заборгованістю та грошовими коштами і ін.

Для управління активами вихідним моментом є визначення форми їх існування. Оборотні активи класифікують на: 1. Запаси: виробничі запаси, напівфабрикати, тварини на вирощуванні та відгодівлі, незавершене виробництво, готова продукція, товари. 2. Кошти, розрахунки та інші активи: векселі одержані, дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, дебіторська заборгованість за виданими авансами, дебіторська заборгованість з нарахованих доходів, дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків, інша поточна дебіторська заборгованість, поточні фінансові інвестиції, грошові кошти та їх еквіваленти, інші оборотні активи, витрати майбутніх періодів.

Ефективність використання оборотних активів позначається на фінансових результатах діяльності підприємства, що пов'язано з такою важливою об'єктивною їх характеристикою, як ліквідність.